

रजिस्ट्री सं डी 221

Registered No.D 221

पंजीयन नं डि २२१

भारत का राजपत्र
THE GAZETTE OF INDIA
भारत राजपत्र

असाधारण
EXTRA ORDINARY
অসাধাৰণ

भाग VI - अनुभाग 1
PART VI - Section 1
ভাগ ৬ - অনুভাগ ১
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY
প্রাধিকারৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

No. 1.] NEW DELHI, THURSDAY, SEPTEMBER 13, /22 BHADRA, 1934, (SAKA) [Vol : 7
নং ১] নতুন দিল্লী, বৃহস্পতিবার, চেষ্টেশ্বর ১৩, ২০১২/২২ ভাদ ১৯৩৪(শক) [খণ্ড : ৭

Separate paging is given to this part in order that it may be filed as a separate compilation.

বিধি আৰু ন্যায় মন্ত্রালয়
(বিধান বিভাগ)

নতুন দিল্লী, ৪ এপ্রিল, ২০১১ / ১৪ চ'ত ১৯৩৩ (শক)

- (১) দি এণ্টি এপার্থেড (ইউনাইটেড নেইশ্যন্স ক্যান্ডেন্শ্যন) এষ্ট, ১৯৮১ (১৯৮১ৰ ৪৮)
(২) দি এণ্টি হাইয়াকিং এষ্ট, ১৯৮২ (১৯৮২ৰ ৬৫)
(৩) দি টেকনলজ্যালি ডি'ভেলপমেন্ট বোর্ড এষ্ট, ১৯৯৫ (১৯৯৫ৰ ৪৪)
(৪) দি কেবল টেলিভিজন নেটৱৰ্ক (বেগুলেইশ্যন) এষ্ট, ১৯৯৬ (১৯৯৬ৰ ২৬)
(৫) দি আর্বিংট্ৰেশ্যন এণ্ড কনচিলিয়েশ্যন এষ্ট, ১৯৯৬ (১৯৯৬ৰ ২৬)
(৬) দি টেলিক'ম বেগিউলেইট্যাৰি অ'থ'বিটি অৱ ইঙ্গিয়া এষ্ট, ১৯৯৭ (১৯৯৭ৰ ২৪)
(৭) দি যীয়াগ্রাফিকেল ইন্ডিকেশ্যন্স অৱ গুড় (বেজিচ্ট্ৰেইশ্যন এণ্ড প্র্যাটেক শ্যন্স) এষ্ট, ১৯৯৯ (১৯৯৯ৰ ৪৮)

নিম্নলিখিত অসমীয়া অনুবাদ এতদ্বাৰা বাস্তুপতিৰ প্ৰাধিকাৰধীনে প্ৰকাশিত কৰা হৈছে আৰু প্ৰাধিকৃত পাঠ (কেন্দ্ৰীয় বিধি
সমূহ)অধিনিয়ম, ১৯৭৩ (১৯৭৩ৰ ৫০)ৰ ধাৰা ২ৰ খণ্ড (ক)ৰ অধীনত অসমীয়াত তাৰ প্ৰাধিকৃত পাঠ ৰূপে গণ্য কৰা হ'ব।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE (Legislative Department)

New Delhi, Dated the 4th April 2011/14, chaitra 1933 (SAKA)
The Translations in Assamese of the following namely :-

1. The Anti-Apartheid (United Nations Convention) Act, 1981 (48 of 1981)
2. The Anti-Hijacking Act, 1982 (65 of 1982)
3. The Technology Development Board Act, 1995 (44 of 1995)
4. The Cable Television Networks (Regulation) Act, 1995 (7 of 1995)
5. The Arbitration and Conciliation Act, 1996 (26-of 1996)
6. The Telecom Regulatory Authority of India Act, 1997 (24 of 1997)
7. The Geographical Indications of Goods (Registration and protection) Act, 1999 (48 of 1999)

are hereby published under the authority of the President and shall be
deemed to be the authoritative texts thereof in Assamese under clause
(a) of Section 2 of the Authoritative Texts (Central laws Act, 1973 (50 of
1973).

(মোতাবেক মান্তব্য)

প্রযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন বোর্ড অধিনিয়ম, ১৯৯৫

১৯৯৫ ব অধিনিয়ম সংখ্যা ৪৪

[১৬ ডিসেম্বর, ১৯৯৫]

বোর্ড গঠনৰ বাবে অংশদাৰী মূলধন আদায় বা ঔদ্যোগিক বিষয়ত আন কোনো বিশ্বায় সহায়তা আৰু উন্নয়ন প্ৰয়াস কৰা আন এজেন্সী আৰু স্বদেশী কাৰিকৰীৰ ব্যৱসায়িক প্ৰয়োগ বা স্থানীয় বিশাল প্ৰয়োগত আমদানিকৃত কাৰিকৰী উপযোগী কৰাৰ কাৰণে আৰু ইয়াৰ সৈতে সম্পৰ্কিত বা আনুষঙ্গিক বিষয়ৰ বাবে উপবন্ধিত কৰিবলৈ এখন অধিনিয়ম।

ভাৰত গণৰাজ্যৰ চতুচত্বৰিংশবৰ্ষত সংসদৰ দ্বাৰা নিম্নানুসাৰে অধিনিয়মিত কৰা হওঁক :-

অধ্যায় - I

প্ৰাৰম্ভিক কৰ্তব্য ও কার্যকৰণ

সংক্ষিপ্ত
নাম আৰু
প্ৰাৰম্ভণ	<p>১। (১) এই অধিনিয়মখন প্রযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন বোর্ড অধিনিয়ম, ১৯৯৫ বুলি অভিহিত হৰ।
(২) ই চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা এনে তাৰিখত বলৱৎ হৰ যি দৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিয়ত কৰে।</p>
পৰিভাষা	<p>২। এই অধিনিয়মত প্ৰসংস্কৃত অন্যথা অপেক্ষিত নহলে ---
(ক) “বোৰ্ড” মানে ধাৰা ৩ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত গঠিত প্রযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন বোৰ্ড ;
(খ) “অধ্যক্ষ” মানে বোৰ্ডৰ অধ্যক্ষ ;
(গ) “নিধি” মানে ধাৰা ১ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত গঠিত প্রযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন আৰু প্ৰয়োগৰ বাবে নিধি ;
(ঘ) “সদস্য” মানে বোৰ্ডৰ এজন সদস্য আৰু অধ্যক্ষকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰে ;
(ঙ) “বিহিত” আনে এই অধিনিয়মৰ অধীনত প্ৰণীত নিয়মাবলীৰ দ্বাৰা বিহিত ;
(চ) “সচিব” মানে ধাৰা ৪ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত নিযুক্ত বোৰ্ডৰ সচিব ;
(ছ) ইয়াত ব্যৱহৃত শব্দ আৰু অভিব্যক্তি, যি ইয়াত পৰিভা৷ হোৱা নাই কিন্তু গবেষণা আৰু উন্নয়ণ উপকৰ
অধিনিয়ম, ১৯৮৬ ত পৰিভা৷ হৈছে সেই অধিনিয়মত যথাক্রমে সেইবোৰত ন্যস্ত হোৱাৰ দৰে অৰ্থ
থাকিব।</p>

১৯৮৬ ব ৩২ (ছ) ইয়াত ব্যৱহৃত শব্দ আৰু অভিব্যক্তি, যি ইয়াত পৰিভা৷ হোৱা নাই কিন্তু গবেষণা আৰু উন্নয়ণ উপকৰ
অধিনিয়ম, ১৯৮৬ ত পৰিভা৷ হৈছে সেই অধিনিয়মত যথাক্রমে সেইবোৰত ন্যস্ত হোৱাৰ দৰে অৰ্থ
থাকিব।

অধ্যায় -II

প্রযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন বোর্ড

বোর্ডের গঠন আর মিগমন।	৩।	(১) কেন্দ্রীয় চৰকাৰে চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা, এই অধিনিয়মৰ প্ৰয়োজনাথে প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন বোর্ড বুলি অভিহিত এখন বোর্ড গঠন কৰিব।	
		(২) বোর্ডখন এই অধিনিয়মৰ উপৰক্ষ সাপেক্ষে সংবিদা কৰিবলৈ শৃঙ্খৃত উন্নৰাধিকাৰ আৰু ক্ষমতাসহ সাধাৰণ মোহৰ থকা পূৰ্বোক্ত নামৰ দ্বাৰা নিগমিত নিকায় হব আৰু উক্ত নামৰ দ্বাৰা বাদ কৰিব আৰু কৰাব।	
		(৩) বোর্ড নিয়ন্ত্ৰিত সদস্যসকলৰে গঠিত হব অৰ্থাৎ :-	পদেন অধ্যক্ষ;
		(ক) বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান বিষয়ত কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰালয় বা বিভাগৰ ভাৰপ্রাণ্ত ভাৰত চৰকাৰৰ সচিব	পদেন ;
		(খ) বৈজ্ঞানিক আৰু ঔদ্যোগিক গৱেষণা বিষয়ত কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰালয় বা বিভাগৰ ভাৰপ্রাণ্ত ভাৰত চৰকাৰৰ সচিব	পদেন ;
		(গ) বিত্তীয় (ব্যয়) বিষয়ত কেন্দ্রীয় চৰকাৰ মন্ত্ৰালয় বা বিভাগৰ ভাৰপ্রাণ্ত ভাৰত চৰকাৰৰ সচিব	পদেন ;
		(ঘ) প্ৰতিৰক্ষা গৱেষণা আৰু উন্নয়ন বিষয়ত কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰালয় বা বিভাগৰ ভাৰপ্রাণ্ত ভাৰত চৰকাৰৰ সচিব	পদেন ;
		(ঙ) ঔদ্যোগিক উন্নয়ন বিষয়ত কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰালয় বা বিভাগৰ ভাৰপ্রাণ্ত ভাৰত চৰকাৰৰ সচিব	পদেন ;
		(চ) গ্ৰামীণ উন্নয়ন বিষয়ত কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰালয় বা বিভাগৰ ভাৰপ্রাণ্ত ভাৰত চৰকাৰৰ সচিব	পদেন ;
		(ছ) প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন আৰু প্ৰয়োগত বেংক আৰু বিত্তীয় ঔদ্যোগিক, কৃষি আৰু গ্ৰামীণ উন্নয়নত অভিজ্ঞতা থকা ব্যক্তি সমূহৰ মাজৰ পৰা কেন্দ্রীয় চৰকাৰে বিহিত কৰা দৰে চাৰিজনৰ অনধিক ব্যক্তি নিযুক্ত কৰা হব, আৰু	পদেন ;
		(জ) বোর্ডের সচিব	পদেন ;
		(৪) উপধাৰা (৩) ৰ খণ্ড (ছ) ত বিনিদিষ্ট সদস্যসকলৰ সেৱাৰ কালাবৰ্ধি আৰু আন চৰ্তাৱলী বিহিত কৰা দৰে এনে হব।	পদেন ;
		(৫) অধ্যক্ষই বোর্ডেৰ সভাসমূহত সভাপতিত্ব কৰাৰ উপৰিও বোর্ডেৰ দ্বাৰা তেওঁলৈ অপৰ্যুক্ত কৰা দৰে বোর্ডেৰ এনে ক্ষমতা সমূহ আৰু আন ক্ষমতা আৰু কৰ্তৃব্যসমূহ যিদৰে বিহিত কৰা হয়, প্ৰয়োগ আৰু নিৰ্বাহ কৰিব।	
		(৬) বোর্ডেৰ কোনো কাৰ্য বা কাৰ্যবাহী কোনো কাৰণৰ দ্বাৰা অবৈধ নহ'ব --	
		(ক) বোর্ডেৰ সংবিধানত কোনো ৰিক্তি বা ক্ৰটী;	
		(খ) বোর্ডেৰ সদস্য কোনো কাৰ্য কৰা কোনো ব্যক্তিৰ নিযুক্তি কোনো ক্ৰটী;	
		(গ) গোচৰৰ গুণাগুণত প্ৰভাৱিত নকৰা বোর্ডেৰ প্ৰক্ৰিয়াত কোনো অনিয়মত।	
বোর্ডেৰ সচিব আৰু আন পদাধিকাৰী	৪।	(১) বোর্ডে সচিব আৰু আন পদাধিকাৰী আৰু কৰ্মচাৰী নিয়োগ কৰিব পাৰে যিদৰে এই অধিনিয়মৰ অধীনত ইয়াৰ কৃত্য সমূহৰ দক্ষতাপূৰ্ণ নিৰ্বহনৰ বাবে আৱশ্যকীয় বিবেচনা কৰে।	
আৰু আন কৰ্মচাৰী।		(২) বোর্ডে সুচিব আৰু আন পদাধিকাৰীসকল আৰু কৰ্মচাৰী সেৱাৰ চৰ্তাৱলী এনে হব যিদৰে বিনিয়মসমূহৰ দ্বাৰা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয়।	
বোর্ডেৰ সমিতি সমূহ।	৫।	(১) বোর্ডে, ইয়াৰ কৃত্যসমূহৰ দক্ষতাপূৰ্ণ নিৰ্বহনৰ বাবে আৰু এই অধিনিয়মৰ অধীনত ইয়াৰ কৃত্যসমূহৰ পালনৰ বাবে যিমান আৱশ্যক হয় সমিতি নিয়োগ কৰিব পাৰিব।	
		(২) বোর্ডে এনে ক্ষমতা থাকিব, যে ইউচিত ভৱা দৰে এনে সংখ্যক ব্যক্তি, যিসকল বোর্ডেৰ সদস্য নহয়, উপধাৰা (১) ৰ অধীনত নিযুক্ত কোনো সমিতিৰ সদস্য হিচাবে সহযোগিতা কৰিব আৰু সমিতিৰ সভাসমূহত উপস্থিত থকাৰ অধিকাৰ থাকিব আৰু সমিতিৰ কাৰ্যবাহী সমূহত অংশ ল'ব পাৰিব কিন্তু ভোট দিবলৈ অধিকাৰ নাথাকিব।	

বোর্ডের কৃত্য
সমূহ।

৬। বোর্ডে -- চেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা নিৰ্দিষ্ট কৰা দৰে এনে চেন্দ্রীয় সাপেক্ষে অশৌদৰী মূলধন উপৰাঙ্গত উদ্যোগিক

বিষয়ক কোনো আন বিত্তীয়সহায়তা আৰু দেশীয় প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান ব্যৱসায়িক প্ৰয়োগ প্ৰয়াস কৰা আন এজেন্সী
বা দেশীয় বৃহৎ প্ৰয়োগৰ আমদানি কৰা প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান অনুকূলন উপৰাঙ্গত কৰিব পাৰে;

(খ) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা স্থীকৃত কৰা দৰে দেশীয় প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়নত আৱদ্ধ অনুষ্ঠানত এনে গৱেষণা
আৰু উন্নয়নত বা বাণিজ্যিক প্ৰয়োগৰ বাবে আমদানিকৃত প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ অনুকূলনত বিত্তীয় সহায়তা
উপৰাঙ্গত কৰিব পাৰে;

(গ) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা ইয়ালৈ ন্যস্ত কৰা দৰে এনে আন কৃত্যসমূহ পালন কৰিব পাৰে।

অধ্যায় - III

বিত্তীয় সহায়তা মঞ্চুৰৰ বাবে আবেদন

বিত্তীয়
সহায়তা
মঞ্চুৰৰ
বাবে
আবেদন।

৭। (১) ধাৰা ৬ ৰ অধীনত উন্নিষিত প্ৰয়োজনাৰ্থে বিত্তীয় সাহায্য মঞ্চুৰৰ বাবে আবেদন বিহিত কৰা দৰে এনে প্-
পত্ৰত বোৰ্ডলৈ কৰা হৰ।

(২) বোৰ্ডে আবেদনৰ পৰীক্ষণৰ পিচত আৰু এনে তদন্ত কৰাৰ পিচত যিথিৰত আবেদনৰ দ্বাৰা আৱশ্যকীয়
গণ কৰে, হয় বিত্তীয় সাহায্য মঞ্চুৰ কৰিব বা সেইবোৰ মঞ্চুৰ কৰাৰ বাবে অস্থিকাৰ কৰিব পাৰে:

পৰম্পৰ মঞ্চুৰীৰ বাবে কোনো অস্থিকাৰ কৰা নহ'ব যদিহে আবেদকক কোনো শুননীৰ যুক্তি সন্দত সুযোগ দিয়া
নহয়।

অধ্যায় - IV

বিত্ত, হিচাপ আৰু হিচাপ পৰীক্ষা

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ
মঞ্চুৰী আৰু খণ্ড।

৮। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে, বিধিৰ দ্বাৰা সংসদৰ দ্বাৰা এই মৰ্মে প্ৰগতি সমুচ্চিত শোধ্যৰ পিচত এনে ধনৰাশি মঞ্চুৰ আৰু
খণ্ড বোৰ্ডলৈ প্ৰস্তুত কৰে যিদৰে চৰকাৰে আৱশ্যকীয় বিবেচনা কৰিব পাৰে।

৯। (১) প্ৰযুক্তি বিজ্ঞান উন্নয়ন আৰু প্ৰয়োগৰ বাবে নিধি নামেৰে এটা নিধি গঠন কৰা হৰ আৰু নিধিৰ
খণ্ড দিয়া হৰ --

(ক) ধাৰা ৮ ৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা বোৰ্ডলৈ কৰা কোনো মঞ্চুৰী আৰু খণ্ড ;

(খ) আন কোনো উৎসৰ পৰা বোৰ্ডে দ্বাৰা প্ৰাণ্শ সকলো ধন ;

(গ) নিধিৰ পৰা মঞ্চুৰ হোৱা ধনৰাশি পুনৰুদ্ধাৰ ;

(ঘ) নিধিৰ ধনৰাশিৰ বিনিয়োগৰ পৰা হোৱা কোনো আয় ;

(২) নিধি নিম্নলিখিত পূৰণৰ বাবে প্ৰয়োগ হৰ --

(ক) সামগ্ৰীৰ ওপৰত হোৱা খৰছ আৰু এই অধিনিয়মৰ দ্বাৰা প্ৰাধিকৃত উদ্দেশ্য ;

(খ) বোৰ্ডেৰ পদাধিকাৰী আৰু আন কৰ্মচাৰী বৃন্দৰ বেতন, ভাস্তা আৰু আন ব্যয় ; আৰু

(গ) এই অধিনিয়মৰ অধীনত ইয়াৰ কৃত্য সমূহৰ নিৰ্বহনত বোৰ্ডৰ ব্যয়।

টকাৰ বচন
আৰু দায়িত্ব
সমূহৰ অন্তৰণ।

১৯৮৬ ৰ ৩২
১৯৬৪ ৰ ১৮

১০। এই অধিনিয়মৰ প্ৰাৰম্ভণত আৰু প্ৰাৰম্ভণৰ পৰা --

(ক) গৱেষণা আৰু উন্নয়ন উপকৰ অধিনিয়ম, ১৯৮৬ৰ ধাৰা ৫৪ ৰ অধীনত স্থাপিত ক্ষতিশংকিত মূল পুঁজিৰ
খণ্ডত থকা টকা, যিটো ভাৰতৰ উদ্যোগিক উন্নয়ন বেংক অধিনিয়ম, ১৯৬৪ৰ ধাৰা ১৪ৰ অধীনত উন্নয়ন

বেংকৰ দ্বাৰা স্থাপিত উন্নয়ন সাহায্য নিধিৰ অংশ হয়, বোৰ্ডলৈ অন্তৰিত আৰু ন্যস্ত কৰা হৰ ;

(খ) এনে প্ৰাৰম্ভণৰ অবাৱহিত পূৰ্বে উন্নয়ন বেংকত শৌধ্য সকলো টকা বোৰ্ডলৈ শৌধ্য বুলি গণ হৰ ;

(গ) এনে প্রারম্ভণ বা ক্ষতিশংকিত মূল পুঁজি উদ্দেশ্যের সম্পর্কত অব্যরহিত পূর্বে উন্নয়ন বেংকের দ্বারা বা সহিত করা বুলি ব্যয় হোৱা সকলো ধনৰ বাধ্যতা আৰু দায়িত্ব, প্ৰবিষ্ট সকলো সংবিদা আৰু চুক্তি আৰু সকলো বিষয় আৰু কাজ কাজ বোৰ্ডের দ্বারা বা সহিত ব্যয় হোৱা আবদ্ধ হোৱা বুলি গণ্য হব ;	
(ঘ) কৰ্জু হোৱা সকলো বাদ আৰু আন বিধিক কাৰ্যাবাহ বা যিবোৰ এনে প্রারম্ভণৰ অব্যরহিত পূর্বে উন্নয়ন বেংকের দ্বারা বা বিকল্পে কৰ্জু কৰা ই'লহেতেন, বোৰ্ডের দ্বারা বা বিকল্পে চলি থাকিব বা কৰ্জু কৰিব পাৰে ।	
বাজেট ।	১১। বোৰ্ডের প্লাককলিত বটিদ আৰু ব্যয় দেখুৱাই পৰৱৰ্তী বিত্তীয় বৰ্ষৰ বাবে ইয়াৰ বাজেট বিহিত কৰা দৰে প্ৰত্যেক বিত্তীয় বৰ্ষত এনে প্ৰ-পত্ৰত আৰু এনে সময়ত প্ৰস্তুত কৰিব আৰু সেইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰিব ।
বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন ।	১২। বোৰ্ডে এনে প্ৰ-পত্ৰত আৰু এনে সময়ত প্ৰত্যেক পৰৱৰ্তী বৰ্ষত, বিহিত কৰা দৰে পূৰ্ববৰ্তী বিত্তীয় বৰ্ষৰ ভিতৰত ইয়াৰ কামকাজৰ সম্পূৰ্ণ হিচাপ দি ইয়াৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰিব আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ ইয়াৰ এটা প্ৰতিলিপি দাখিল কৰিব ।
ছিচাপ আৰু ছিচাপ পৰীক্ষা ।	১৩। (১) বোৰ্ডে সঠিক হিচাপ আৰু আন আনুষঙ্গিক অভিলেখ বাখিৰ আৰু ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহালেখা পৰীক্ষকৰ সৈতে পৰামৰ্শত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা বিহিত কৰা দৰে এনে প্ৰ-পত্ৰত হিচাপসমূহৰ বাৰ্ষিক পৰীক্ষকৰ সৈতে প্ৰস্তুত কৰিব । (২) এই অধিনিয়মৰ অধীনত বোৰ্ডে হিচাপসমূহৰ হিচাপ পৰীক্ষকৰ সৈতে সম্পৰ্কিত হোৱাত তেওঁৰ দ্বাৰা নিয়োজিত ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহালেখা পৰীক্ষকৰ এনে হিচাপ পৰীক্ষাকৰ সম্পৰ্কত একে অধিকাৰ আৰু বিশেষাধিকাৰ আৰু প্ৰাধিকাৰ থাকিব যিদৰে ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহালেখা পৰীক্ষকৰ চৰকাৰী হিচাপৰ হিচাপ পৰীক্ষাকৰ সম্পৰ্কত থাকে আৰু বিশেষতঃ বহুী, হিচাপ সম্পৰ্কিত বটিদ আৰু আন দন্তোৱেজ আৰু নথিপত্ৰ পেচ কৰাৰ বাবে দাবী কৰিবলৈ আৰু এই অধিনিয়মৰ অধীনত বোৰ্ডে কোনো কায়ালয় প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ অধিকাৰ থাকিব ।
	(৩) বোৰ্ডে হিচাপসমূহৰ বাৰ্ষিকভাৱে ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহালেখা পৰীক্ষকৰ নিয়োজিত লগত সম্পৰ্কিত উপগত কোনো ব্যয় বোৰ্ডে দ্বাৰা ভাৰতৰ নিয়ন্ত্ৰক আৰু মহালেখা পৰীক্ষকৰ দ্বাৰা দেয় হব ।
	(৪) বোৰ্ডে পৰীক্ষকৰ প্ৰতিবেদনৰ সৈতে একেলগে ইয়াৰ হিচাপৰ হিচাপ পৰীক্ষা কৰা আৰু এটা প্ৰতিলিপি বিহিত কৰা দৰে এনে তাৰিখৰ পূৰ্বে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ দাখিল কৰিব ।
বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন আৰু পৰীক্ষকৰ প্ৰতিবেদন সংসদত উপস্থাপন কৰা হব ।	১৪। সংসদৰ প্লতোক সংসদত যিমান সোনকালে পাৰি সেইবোৰ প্ৰাণ্ত কৰাৰ পিচত, বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন আৰু পৰীক্ষকৰ প্ৰতিবেদন উপস্থাপন কৰিব ।

অধ্যায় -V

বিবিধ

বোৰ্ডলৈ প্ৰবিৱৰণ সমূহ দাখিল কৰা হৰ ।	১৫। (১) বোৰ্ডে পৰা বিত্তীয় সাহায্য প্লাণ্ট কৰা কোনো ঔদ্যোগিক বিষয় বা কোনো প্ৰতিষ্ঠানে এনে প্ৰ-পত্ৰত আৰু এনে সময়ত বোৰ্ডলৈ প্ৰবিৱৰণ দাখিল কৰিব যিদৰে বিনিয়ম সমূহৰ দ্বাৰা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয় । (২) বোৰ্ডে এই ধাৰাৰ অধীনত প্লাণ্ট কোনো প্ৰবিৱৰণৰ সঠিক সত্যাপিত কৰিবলৈ কোনো সময়ত উপধাৰা (১) ত উল্লিখিত ঔদ্যোগিক বিষয় বা প্ৰতিষ্ঠান প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ কোনো পদাধিকাৰীয়ে প্ৰাথিকৃত কৰিব পাৰে ।
নিৰ্দেশ জাৰি কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ক্ষমতা ।	১৬। (১) এই অধিনিয়মৰ পৰ্বগামী উপবন্ধুলীৰ ক্ষমতাত প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ নেপেলোৱাকৈ বোৰ্ডে এই অধিনিয়মৰ অধীনত ইয়াৰ কৃত্যসমূহ আৰু কৰ্তৃব্যৰ নিৰ্বহনত নীতিৰ প্ৰশ্নত এনে নিৰ্দেশৰ দ্বাৰা বাধ্য থাকিব যিদৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সময়ে লিখিত ভাৱে দিয়ে : পৰম্পৰাৰ কৰিব যথাসাধ্য এই উপধাৰাৰ অধীনত কোনো নিৰ্দেশ দিয়াৰ পূৰ্বে ইয়াৰ মত প্ৰকাশ কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া হব ।
	(২) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত, নীতিগত পৰম্পৰা হওঁক বা নহওঁক, চূড়ান্ত হৰ ।
	১৭। (১) যদি কোনো সময়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মত হয় যে - (ক) গুৰুত্ব সংকটজনক অৱস্থাৰ কাৰণে বোৰ্ডে এই অধিনিয়মৰ উপবন্ধুসমূহৰ দ্বাৰা বা অধীনত আৰোপিত কৃত্য আৰু কৰ্তৃব্যসমূহত নিৰ্বহন কৰিবলৈ অসম্ভৱ হয় ; বা (খ) বোৰ্ডে, এই অধিনিয়মৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা জাৰি কৰা কোনো নিৰ্দেশ পালন কৰাত বা এই অধিনিয়মৰ উপবন্ধুসমূহৰ দ্বাৰা বা অধীনত কৃত্যসমূহৰ নিৰ্বহনত বা ইয়ালৈ আৰোপিত কৰ্তৃব্যসমূহৰ নিৰ্বহনত কৃটী কৰে আৰু ফলপূৰ্বকে এনে কৃটীয়ে বোৰ্ডৰ বিত্তীয় অৱস্থা বা বোৰ্ডৰ প্ৰশাসন অধোনন্তিৰ হয় ; বা

(গ) বিদ্যমান পরিস্থিতি যিটো এনেদেরে করিবলৈ বাজগুৱা স্বার্থত আৱশ্যকীয় হয় ;

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চৰকাৰী বাজপত্ৰত অধিসূচনা দি ছয়মাহৰ অধিক নোহোৱা এনে কালৰ বাবে বোৰ্ডক
অধিষ্ঠিত কৰিব পাৰে যিদেৱে অধিসূচনাত বিনিৰ্দিষ্ট কৰা হয় ।

(২) বোৰ্ডক অধিষ্ঠিত কৰি উপধাৰা (১)ৰ অধীনত কোনো অধিসূচনাৰ প্ৰকাশনৰ ওপৰত -----

(ক) সকলো সদস্য অধিক্রমণৰ তাৰিখৰ পৰা এনেদেৱে তেওঁলোকৰ পদসমূহ বিকল কৰিব ;

(খ) সকলো ক্ষমতা, কৃত্য আৰু কৰ্ত্তব্যসমূহ যিবোৰ এই অধিনিয়মৰ উপবন্ধসমূহৰ দ্বাৰা বা অধীনত বোৰ্ডৰ দ্বাৰা বা মৰ্মে
প্ৰয়োগ বা নিৰ্বহন কৰিব পাৰে, উপধাৰা (৩)ৰ অধীনত পুনৰ গঠিত নোহোৱা লৈকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিৰ্দেশ
দিয়া দৰে এনে ব্যক্তি বা ব্যক্তিসমূহৰ দ্বাৰা প্ৰয়োগ আৰু নিৰ্বহন কৰা হব ; আৰু

(গ) বোৰ্ডৰ দ্বাৰা অৰ্জিত বা নিয়ন্ত্ৰিত সকলো সম্পত্তি উপ-ধাৰা (৩)ৰ অধীনত বোৰ্ড পুনৰসংস্থাপিত নোহোৱা পৰ্যন্ত
কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰত ন্যস্ত থাকিব ।

(৩) উপধাৰা (১)ৰ অধীনত জাৰি কৰা অধিসূচনাত বিনিৰ্দিষ্ট অধিক্রমণৰ কালৰ অৱসানত, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নতুন
নিযুক্তিৰ দ্বাৰা বোৰ্ডৰ পুনৰ গঠন কৰিব পাৰে আৰু এনে ক্ষেত্ৰত উপধাৰা (২)ৰ খণ্ড (ক)ৰ অধীনত পদসমূহ বিকল
কৰা ব্যক্তি বা ব্যক্তিসকলৰ পুনৰ নিযুক্তিৰ বাবে অযোগ্য বুলি গণ্য নহ'ব :

পৰম্পৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কোনো সময়ত অধিক্রমণৰ কালত অৱসানৰ পৰ্বে এই উপধাৰাৰ অধীনত ব্যৱহাৰ
লৰ পাৰে ।

(৪) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে উপধাৰা (১)ৰ অধীনত জাৰি কৰা কোনো অধিসূচনা আৰু এই ধাৰাৰ অধীনত লোৱা কোনো
ব্যৱহাৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰতিবেদন দিব আৰু এনে ব্যৱহাৰ চলোৱা পৰিস্থিতি শীঘ্ৰে প্ৰত্যেক সদনৰ সম্মুখত উৎপান কৰা
হব ।

আৰোপকৰণ । ১৮। বোৰ্ডে, লিখিতভাৱে সাধাৰণ আৰু বিশেষ আদেশৰ দ্বাৰা অধ্যক্ষই বা কোনো আন সদসাই বা বোৰ্ডৰ কোনো পদাধিকাৰীলৈ
এনে চৰ্তাৱলী আৰু পৰিসীমা সাপেক্ষে যদি কিবা থাকে, আদেশত বিনিৰ্দিষ্ট কৰা দৰে, এই অধিনিয়মৰ অধীনত ইয়াৰ
এনে ক্ষমতাসমূহ আৰু কৃত্যসমূহৰ ক্ষমতাৰোপ কৰিব পাৰে (ধাৰা ২২ৰ অধীনত ক্ষমতাৰ ব্যতিৰেকে) যিদেৱে ই আৱশ্যক
গণ্য কৰে ।

বোৰ্ডৰ সদস্য, ১৯। বোৰ্ডৰ সকলো সদস্য, পদাধিকাৰী আৰু আন কৰ্মচাৰীবৃন্দক, যেতিয়া এই অধিনিয়মৰ উপবন্ধ সমূহৰ অনুসাৰে কাৰ্য
কৰি থাকে বা কাৰ্য কৰিবলৈ তাৎপৰ্যত কৰে, ভাৰতীয় দণ্ড সংহিতাৰ ধাৰা ২১ৰ অৰ্থত লোকসেৱক বুলি গণ্য কৰা হব ।

আৰু

কৰ্মচাৰীবৃন্দ

লোক সেৱক

হৰ ।

১৮৬০ৰ ৪৫

সৱল
বিশ্বাসত
লোৱা
কাৰ্য্যৰ
সুৰক্ষা ।

২০। এই অধিনিয়মৰ অধীনত বা ইয়াৰ অধীনত প্ৰণীত নিয়মাবলী বা বিনিয়মাবলীৰ অধীনত কোনো কাৰ্য্য সৱল বিশ্বাসত কৰা
বা কৰা বুলি অভিপ্ৰেত চৰকাৰ বা ইয়াৰ দ্বাৰা নিযুক্ত বোৰ্ড বা কোনো সমিতি বা বোৰ্ডৰ বা এনে সমিতিৰ কোনো সদস্য বা
চৰকাৰ বা বোৰ্ডৰ কোনো কৰ্মচাৰী বা পদাধিকাৰী বা চৰকাৰ বা বোৰ্ডৰ দ্বাৰা প্ৰাধিকৃত কোনো আন ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে কোনো বাদ
বা আন বিধিক কাৰ্য্যাবাহ নচলাব ।

নিয়মাবলী
প্ৰণয়ন
কৰিবলৈ
কেন্দ্ৰীয়
চৰকাৰৰ
ক্ষমতা ।

২১। (১) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চৰকাৰী বাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা এই অধিনিয়মৰ উপবন্ধসমূহৰ নিৰ্বহনত নিয়মাবলী প্ৰণয়ন
কৰিব পাৰে ।

(২) পূৰ্বগামী ক্ষমতাৰ ব্যাপকতাৰ ওপৰত প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ নেপেলোৱাকৈ এনে নিয়মাবলীঝে নিম্নলিখিত বিষয়সমূহৰ
সকলো বা যি কোনোটোৱা বাবে উপবন্ধিত কৰিব পাৰে অৰ্থাৎ :-

(ক) ধাৰা ৩ৰ উপধাৰা (৩)ৰ খণ্ড (ছ)ৰ অধীনত বোৰ্ডৰ সদস্যসকল ;

(খ) ধাৰা ৩ৰ উপধাৰা (৪)ৰ অধীনত বোৰ্ডৰ সদস্যসকলৰ সেৱাৰ পদাৰ্থি আৰু আন চৰ্তাৱলী ;

(গ) ধাৰা ৩ৰ উপধাৰা (৫)ৰ অধীনত অধ্যক্ষৰ ক্ষমতা আৰু কৰ্ত্তব্যসমূহ ;

(ঘ) ধাৰা ৫ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত সমিতিসমূহৰ গঠন ;

(ঙ) ধাৰা ৭ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত আবেদনৰ প্ৰপত্র ;

(চ) যি প্ৰগতাৰ আৰু যি সময়ত বোৰ্ডে ধাৰা ১১ৰ অধীনত ইয়াৰ বাজেট আৰু ধাৰা ১২ৰ অধীনত ইয়াৰ বাৰ্ষিক
প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰিব ;

(ছ) ধাৰা ১৩ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত হিচাপসমূহৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনৰ প্ৰপত্রত আৰু যি তাৰিখৰ পৰ্বে
হিচাপসমূহৰ পৰীক্ষা কৰা প্ৰতিলিপি সেই ধাৰাৰ উপধাৰাৰ (৪)ৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ দাখিল কৰিব পাৰিব ।

(জ) অন্য কোনো বিষয় যিটো বিহিত হয় বা হব পাবে বা যার সম্মত নিয়মাবলীর দ্বারা উপবন্ধবোর প্রণীত হয় বা হব পাবে ।

বিনিয়মাবলী ২২। (১) বোর্ডে চৰকৰী বাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ দ্বাৰা কেন্দ্ৰী চৰকাৰৰ পূৰ্বৱৰ্তী অনুমোদন সৈতে এই অধিনিয়মত গঠিত প্ৰণয়ন বিনিয়মাবলী আৰু এই অধিনিয়মৰ উপবন্ধসমূহ সাধাৰণতে নিৰ্বহন কৰিবলৈ নিয়মাবলী প্ৰণয়ন কৰিব পাৰে ।

**কৰিবলৈ
বোৰ্ডৰ
ক্ষমতা।** (২) বিশেষতঃ আৰু পূৰ্বগামী ক্ষমতাৰ ব্যাপকতাৰ ওপৰত প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ নেপেলোৱাকৈ এনে বিনিয়মাবলীয়ে নিয়ম লিখিত বিষয়সমূহৰ সকলো বা কোনোটোৱ বাবে উপবন্ধিত কৰিব পাৰে, অৰ্থাৎ-

(ক) ধাৰা ৪ৰ উপধাৰা (২)ৰ অধীনত বোৰ্ডৰ সচিব আৰু আন পদাধিকাৰীসকল আৰু কৰ্মচাৰীবৃদ্ধিৰ সেৱাৰ কাল আৰু চৰ্তাৱলী ;

(খ) চৰ্তাৱলী, যিবোৰৰ সাপেক্ষে অংশীদাৰী মূলধন ধাৰা ৫ৰ খণ্ড (ক)ৰ অধীনত বোৰ্ডৰ দ্বাৰা উপবন্ধিত কৰিব পাৰে ;

(গ) যি প্ৰগত আৰু যি সম্ভবত প্ৰবিৱৰণ ধাৰা ১৫ৰ উপধাৰা (১)ৰ অধীনত বোৰ্ডলৈ দাখিল কৰিব পাৰিব ।

নিয়মাবলী ২৩। এই অধিনিয়ম অধীনত প্ৰণীত প্ৰতোক নিয়ম আৰু বিনিয়ম ইয়াক প্ৰণয়ন কৰাৰ পিছত লগে লগে ই অধিবেশন চলি আৰু থকাৰ সময়ত এখন বা দুবন অধিবেশন বা ততোধিক ক্ৰমাগত অধিবেশনৰে গঠিত হব পৰা মুঠ ত্ৰিশদিন কালৰ বাবে সংসদৰ প্ৰত্যেক সদনৰ সন্মুখত উপস্থাপন কৰিব লাগিব, আৰু যদিহে উপৰোক্ত অধিবেশনৰ অব্যৱহৃত পৰৱৰ্তী অধিবেশনৰ বা ক্ৰমাগত অধিবেশনৰ অৱসানৰ পূৰ্বে উভয় সদনে নিয়মত কোনো সাল-সলনি কৰিবলৈ সন্ধত হয় বা উভয় সদনে সন্ধত হয় যে নিয়ম বা বিনিয়ম প্ৰণয়ন কৰিব নালাগে তেন্তে তাৰ পিছত নিয়ম বা বিনিয়ম ক্ষেত্ৰ বিশেষে এনে সাল-সলনি আকাৰত প্ৰভাৱহীন হব, সেয়ে হলেও এনে সাল-সলনি বা ৰদকৰণে সেই নিয়ম বা বিনিয়ম অধীনত পূৰ্বৰ্কৃত কোনো কাৰ্যৰ বিধিমান্যতাৰ ওপৰত প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ নেপেলোৱাকৈ হব ।
